

Verksamhetsberättelse 2018 (T3)

Barn och utbildningsnämnd

Innehållsförteckning

1	Nämndens ansvarsområde	3
2	Ekonomi och verksamhet	3
3	Uppföljning av mål, resultatmätningar och aktiviteter	5
3.1	Ge barn och unga bästa förutsättningarna för utveckling och lärande	6
3.2	Skövde ska utvecklas mot att vara en ledande kommun i skolutveckling	12
4	Uppföljning av ekonomi	14
4.1	Ekonomisk utveckling	14
5	Uppföljning av intern kontrollplan	16
5.1	Sammanfattning av arbetet med intern kontroll	16
5.2	Granskningar	16
5.3	Åtgärder	17
6	Framtiden	19
7	Analys av antagen Strategisk plan med budget	20
7.1	Reinvesteringar/inventariebudget 2020-2022	22

1 Nämndens ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ansvarar för förskoleverksamhet, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, sjukhusskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola samt elevhälsa. Nämnden ansvarar för det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar i åldrarna 16 - 19 år, som har valt att inte studera på gymnasiet eller avbrutit sina gymnasiestudier. Nämnden är även ansvarig vårdgivare för elevhälsans medicinska insatser för elever 6 - 20 år.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning samt enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i nämndens reglemente.

Antalet barn inom förskoleverksamheten uppgår till 2 650 och totalt inom fritidshem, förskoleklass samt grundskola finns 5 600 elever. På grundsärskolan uppgår elevantalet till 64. Inom gymnasieskolan finns 2 300 elever varav 44 procent kommer från annan kommun. Inom gymnasiesärskolan finns 79 elever varav 57 procent är från annan kommun.

Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet på fristående förskolor och fristående fritidshem som inte tillhör en skola.

Antalet tillsvidareanställda medarbetare inom sektor barn och utbildning uppgår till 1 600.

För mer information se ”Reglemente för barn- och utbildningsnämnden” som återfinns i Skövde kommuns författningssamling.

2 Ekonomi och verksamhet

Utifrån barn och utbildningsnämndens målbild har arbetet inom de fyra identifierade fokusområdena ledarskap, rättssäkerhet, barn och elevhälsa samt digitalisering, fortsatt under året. Dessa områden har varit grunden för det strategiska och långsiktiga arbetet med skolutveckling inom 1 - 20 årsperspektivet.

Ledarskap

För att öka barns och elevers måluppfyllelse behöver förskolechefer och rektorer skapa förutsättningar för trygghet och studiero, samt stärka förskollärares och lärares förmåga att leda och utveckla undervisningen. Åtgärder för att stärka förskolechef/rektors förmåga att leda verksamheten har vidtagits inom respektive skolform. Inom grundskolan har bland annat stödet från Skolverket, inom konceptet *Samverkan för bästa skola*, bidragit till att stärka rektorernas förmåga att utveckla utbildningen.

Rättssäkerhet

När barn och elever lämnar de olika utbildningsnivåerna ska de ha tillräckliga kunskaper för att gå vidare till nästa steg. Vid övergångar mellan skolformerna är det viktigt att förskolan/skolan delger och tar till vara relevant information om barnens/elevernas kunskapsutveckling, och att den informationen når alla undervisande lärare. Den nya lärplattformen, där lärare bland annat dokumenterar elevernas kunskapsutveckling, är under implementering. Dokumentationen på den gemensamma plattformen förväntas bidra till ökad rättssäkerhet och underlätta informationsöverföring vid barn/elevers övergång mellan de olika stadierna.

Barn- och elevhälsa

För att förebygga svårigheter hos barn och elever är det viktigt att skapa goda och tillgängliga lärmiljöer. Som stödfunktion till förskolechef/rektor ska barn- och elevhälsan bidra till att skapa miljöer som främjar barnens/elevernas lärande och hälsa, samt stödjer deras utveckling mot utbildningens mål. Utifrån sektor barn och utbildnings kartläggning av verksamhetens huvudprocess, Barns och elevers utveckling mot utbildningens mål, har nya rutiner fastställts och gemensamma effektiva arbetssätt tagits fram. Elevhälsans målmedvetna arbete har bidragit till att utveckla chefers och medarbetares förmåga att förstå och möta barn/elevers olika behov.

Digitalisering

I början av året tog Utbildningsdepartementet beslut om en *Nationell digitaliseringsstrategi* för skolväsendet och inför läsårsstart hösten 2018 trädde förändringar i styrdokumentet för grund- och gymnasieskolan i kraft. Förändringarna i läro-, kurs- och ämnesplaner ska bidra till att eleverna utvecklar kunskap och förmåga att verka i ett digitaliserat samhälle. För att säkerställa lärarnas förmåga att genomföra undervisning utifrån förändringarna i styrdokumentet har olika fortbildningar, bland annat inom programmering, genomförts både på grund- och gymnasieskolan. En gemensam kompetensutvecklingsinsats avseende att leda digitalisering, har genomförts för samtliga förskolechefer/rektorer. Sektor barn och utbildning har under mandatperioden arbetat med att utveckla olika digitala system som stöd för verksamheten. Syftet har varit att stödja likvärdiga och strukturerade arbetssätt som möjliggör dokumentation och uppföljning av verksamheten. De digitala systemstöden har kompletterats, och behöver fortsatt kompletteras, av kompetensutvecklingsinsatser för att utveckla chefer och medarbetares profession.

Förskola

Under 2018 har i genomsnitt 2 650 barn varit inskrivna på kommunala förskolor. På enheter med enskilda huvudmän har 414 barn varit inskrivna. Under 2018 startade tre förskoleavdelningar i Trädgårdsstadens skola.

För att ge varje barn bästa möjligheter för utveckling och lärande har förskolornas arbete med kvalitetsutveckling fortsatt under året. Utvecklingen av dokumentation kring barnens förändrade kunskande, i syfte att utveckla verksamheten, har varit framgångsrikt.

Förskolans ekonomiska resultat för året visar på en lägre nettokostnad än budgeterat. Intäkter i form av barnomsorgsavgifter och interkommunala intäkter har varit högre jämfört med budget och kostnaderna lägre. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag för omsorg på obekvämtid, minskade barngrupper och lärarlönelyft och Migrationsverket har beviljat ut schablonbidrag för asylsökande barn. Bidragen har framför allt använts till ökade personalresurser.

Enligt befolkningsprognosen för Skövde kommun väntas antalet barn i förskoleåldern öka med cirka 100 om året de närmaste fem åren. Tillskott av förskoleplatser motsvarande en förskola per år planeras för att möta behovet.

Grund- och grundsärskola, förskoleklass och fritidshem

Under 2018 har i genomsnitt 5 600 elever varit inskrivna i kommunala grundskolor (inklusive förskoleklass). Av dessa har 2 300 varit inskrivna i fritidshem. På enheter med enskilda huvudmän var 491 elever inskrivna på grundskolan och 300 av dessa på fritidshem. Grundsärskolan har haft 64 elever under året.

Grundskolans resultat för 2018 visar på vissa skillnader jämfört med 2017. Andelen elever i åk 1 som uppnår kunskapskraven i läsförståelse har minskat något. Resultatet för delprovet *Läsa faktatext*, i nationella prov svenska årskurs 3, visar på ett lägre resultat jämfört med tidigare år men är något bättre än riket. Genomförda satsningar för att öka elevernas kunskaper i ämnet svenska har ännu inte gett förväntad effekt.

Utfallet för andelen elever i åk 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen är betydligt högre än föregående år och riket. Utveckling av matematikundervisningen har prioriterats bland annat via förstelärare i matematik på de skolor som uppvisat lägre resultat.

Det genomsnittliga meritvärdet för åk 9 har ökat och men andelen elever som var behöriga till gymnasieskolan är något lägre än föregående år och visar även ett lägre utfall än riket. Ytterligare insatser för att öka andelen elever som är behöriga till ett nationellt program behöver genomföras. Skolverkets stöd till några av grundskolans enheter inom konceptet *Samverkan för bästa skola*, och satsningen på överspridning av goda exempel, förväntas bidra till ökad målpuffyllelse.

Det ekonomiska resultatet för förskoleklass, grundskola, fritidshem och grundsärskola visar en högre nettokostnad än budgeterat. Både intäkter och kostnader har varit högre än budgeterat. De ökade kostnaderna beror till del på att flertalet grundskoleenheter inte klarat att anpassa sin organisation efter tilldelade ekonomiska ramar. De ökade kostnaderna beror även på att antalet elever varit fler än planerat, främst på fritidshemmen, samt att bidrag till friskolor blivit högre än budgeterat. Från Skolverket har verksamheten fått bidrag till läxhjälp, ökade personalresurser på lågstadiet och i fritidshemmen, ökad undervisningstid för nyanlända, ökad jämlikhet i grundskolan, likvärdig skola, karriärtjänster och lärarlönelyft. Samtliga bidrag har använts till ökade personalresurser eller direkta lönedel.

Enligt befolkningsprognosen kommer antalet grundskolebarn i Skövde kommun att öka med cirka 150 per år de närmaste fem åren. Under året har ett omfattande arbete gjorts för att prognostisera elevkullar och antal elever som väljer en friskola. Utifrån denna prognos har plan för både kort- och långsiktig lokalförsörjning tagits fram.

I augusti öppnade Trädgårdsstadens skola med 100 elever i förskoleklass till årskurs 2.

Gymnasie- och gymnasiesärskola

Gymnasieskolans nationella program har i genomsnitt haft 2 300 elever inskrivna på kommunens egna enheter. Hos Skövde kommuns gymnasieenheter kommer 44 procent av eleverna från en annan kommun. Gymnasiesärskolan har haft 79 elever inskrivna och 57 procent av dem kommer från en annan kommun. Totalt för gymnasie- och gymnasiesärskolan har 109 elever valt att studera på andra kommuners/regionens gymnasieskolor och 329 elever på enskilda enheter.

Gymnasieskolan visar överlag på goda resultat. Den genomsnittliga betygspoängen har en positiv trend både för högskoleförberedande- och yrkesprogram och är bättre än riket. Resultatet för andelen folkbokförda elever som fullföljer utbildningen inom tre år är bättre än föregående år och bättre än riket.

Gymnasie- och gymnasiesärskolans ekonomiska resultat visar på en budget i balans. Liksom övriga verksamheter har både intäkter och kostnader bli högre än budgeterat. När det gäller intäktssidan är det intäkter från andra kommuner som blivit högre än budgeterat. På kostnadssidan är det framförallt personalkostnader, bidrag till enskilda huvudmän samt kostnader för busskort som blivit högre än beräknat. Även gymnasiet har fått bidrag från Skolverket för lärarlönelyft och karriärtjänster. Båda bidraget är direkta lönedel.

Efter ett antal år med vikande elevtal i gymnasieåldern pekar befolkningsprognosen nu på ett ökat antal elever de närmaste fem åren.

Intern styrning och stöd

I intern styrning och stöd ingår kostnader för barn- och utbildningsnämnden, sektorns ledning och stab, administrativt stöd, tilläggsbelopp för samtliga verksamheter, studie- och yrkesvägledning, mottagnings- och modersmålsenheten samt det kommunala aktivitetsansvaret.

Det ekonomiska resultatet för intern styrning och stöd visar på en högre nettokostnad än budgeterat. De ökade kostnaderna beror på att tilläggsbelopp till barn och elever med extraordinära stödbehov har blivit högre än budgeterat. Tilläggsbeloppen avser samtliga verksamheter för både kommunens egna enheter och hos enskilda huvudmän.

Andelen ungdomar inom det kommunala Aktivitetsansvaret som var i sysselsättning andra halvåret 2018, var något färre jämfört med samma period föregående år.

Att försörja verksamheten med pedagogisk personal är fortfarande en utmaning. Den nya lärarutbildningen, som är förlagd till Högskolan i Skövde, tillsammans med att ett ökat antal lärarstudenter från andra lärosäten gör sin verksamhetsförlagda utbildning i Skövde, förväntas bidra till en förbättrad möjlighet att rekrytera behöriga lärare.

3 Uppföljning av mål, resultatmätningar och aktiviteter

Inledning

I detta avsnitt redovisas de mål, resultatmätningar och aktiviteter som beslutats om i verksamhetsplanen. Varje mål har en egen underrubrik. De aktiviteter och resultatmätningar som inte tillhör ett specifikt mål redovisas direkt efter denna inledning.

Mål

Bedömningar av måluppfyllelse görs utifrån uppsatta målvärde. Målen sätts ofta för hela mandatperioden men kortare perioder kan också förekomma.

Färgkoder ger en snabb överblick.

Grön: Målet är uppfyllt/kommer att uppfyllas

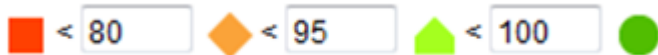
Gul: Målet är delvis uppfyllt/kommer delvis att uppfyllas

Röd: Målet är ej uppfyllt/kommer ej att uppfyllas

Resultatmätning

Även för resultatmätningar finns färgkoder. Koden visar senaste utfall i jämförelse med målvärdet för samma period. För att få en grön symbol krävs att 95 procent av målvärdet är uppfyllt. Röd symbol innebär att utfallet är 80 procent eller lägre av uppsatt målvärde. I de fall målvärde saknas görs en subjektiv bedömning. Pilen är en s.k. trendpil och jämför senaste utfall med det utfall som rapporterats vid ett tidigare tillfälle.

Färgkod resultatmätning:

Aktiviteter

Färgkoder för **aktiviteter** tolkas enligt följande;

Svart streck: Ej påbörjad

Grön: Pågående enligt plan

Ljusgrön: Pågående med mindre avvikelse

Gul: Vänteläge (avvakta politiskt beslut, resurs etc.)

Röd: Större avvikelse (gäller både omfattning av arbetet, tid, budget)

Grön bock: Avslutad, genomförd enligt plan

Orange bock: Avslutad utan åtgärd

Röd bock: Avslutad, genomförd med större avvikelse

Mål:

3.1 Ge barn och unga bästa förutsättningarna för utveckling och lärande

◆ Kommer delvis uppfyllas/Delvis uppfyllt

Strategier för att nå målet

- * Alla barn och ungdomar ska när de lämnar de olika utbildningsnivåerna ha tillräckliga kunskaper för att gå vidare till nästa steg i utbildningskedjan
- * Vi har goda möjligheter att tidigt sätta in resurser där det behövs
- * Vi har en väl fungerande integration
- * Vi har etablerat ett förstärkt samarbete med ideella organisationer via volontärtorget och de etablerade föreningar som finns
- * Utökad samarbete mellan berörda nämnder för att förebygga behov av insatser eller för att nödvändiga insatser görs i ett tidigt skede

Analys

Första delen i implementeringsarbetet av sektorns huvudprocess "Barn och elevers utveckling mot målen" är genomförd. Strukturen i den nya lärplattformen utgår från processen och stödjer därmed arbetet bland annat med dokumentation av elevens kunskapsutveckling, extra anpassningar och särskilt stöd.

Förskolans arbete med dokumentation av barnens förändrade kunnande, i syfte att utveckla undervisningen, visar på goda resultat.

Andelen elever i grundskolans åk 6 som uppnått godkänt i alla ämnen når inte nämndens målvärde men visar på ett bättre resultat än föregående år. Utfallet för andelen grundskoleelever i åk 9 som var behöriga till gymnasieskolan är något lägre jämfört med föregående år och lägre än riket. Fortsatta åtgärder för att öka andelen behöriga elever behöver vidtas. Andelen elever som har en frånvaro som påverkar måluppfyllelsen har ökat men det påbörjade projektet *En skola för alla* förväntas bidra med förslag på åtgärder för att öka elevernas närvaro i skolan.

Resultaten för gymnasieelever folkbokförda i Skövde har förbättrats jämfört med föregående år och visar på ett bättre resultat än riket. För andelen gymnasieelever med examen eller studiebevis inom tre år, är resultatet betydligt bättre än riket.

Bedömningen är att målet delvis är uppnått.

Resultatmätning	Utfall	Målvärde	Periodicitet	Kommentar
→ ◆ Kvalitets-säkrade rutiner för övergångar inom 1 - 20 års perspektivet	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmått – Självvärdering
→ ◆ Hänsyn till varje barns förutsättningar och behov i förskolan	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmått – Självvärdering
↘ ◆ Andel förskollärare på förskolan		66 %	År	Inget resultat för 2018 ännu
↗ ◆ Fritidshemets uppdrag	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmått - Självvärdering

Resultatmätning	Utfall	Målvärde	Periodicitet	Kommentar
 Fritidshemmen skapar en miljö som präglas av läroplanens mål för normer och värden	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmått – Självvärdering
 Genomsnittligt antal elever per fritidshemsavdelning	42,2 st	43 st	År	Källa: Beslutsstöd Mätdatum maj 2018
 Antal elever per årsarbetare på fritidshemmet	24,1	25 st	År	Källa: Skolverket Mätdatum 15 oktober 2017 Riket 2017 = 20,6
 Andel årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning på fritidshem		75 %	År	Inget resultat för 2018 ännu
 Andel elever i grundskolan åk 1 som når kunskapskravet i läsförståelse	91,9 %	100 %	År	Egen statistik 519 elever av totalt 565
 Resultat (läsa faktatext) nationella prov årskurs 3	90,7 %	Årliga förbättringar	År	Källa: Skolverket Riket lå 17/18 = 90,1
 Andel elever i åk 6 uppnått betyg A-E i alla ämnen	84 %	90 %	År	Källa: Skolverket Riket lå 17/18 = 77,1 %
 Genomsnittligt meritvärde åk 9	222,7	228	År	Källa: Skolverket Riket lå 17/18 = 228,7
 Andel elever som nått minst E i alla ämnen - slutbetyg åk 9	72,8 %	85 %	År	Källa: Skolverket Riket lå 17/18 = 75,6 %
 Andel elever i åk 9 som är behöriga till ett nationellt program	82,2 %	Årliga förbättringar	År	Källa: Skolverket Riket lå 17/18 = 84,4 %
 Andel elever på grundskolan som har en frånvaro som riskerar inverka på elevens måluppfyllelse	2,6 %	0 %	År	Egen statistik
 Total andel medarbetare med pedagogisk högskoleexamen i grundskolan	86%	100 %	År	Källa: Skolverket Mätdatum 15 oktober 2017 Riket lå 17/18 = 81,3 %

Resultatmätning	Utfall	Målvärde	Periodicitet	Kommentar
 Anpassning av undervisningen på grundsärskolan	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmätt - Självvärdering
 God miljö för utveckling och lärande på grundsärskolan	Delvis	Helt uppfyllt	År	Processmätt - Självvärdering
 Andel elever i åk 9 på grundsärskolan som uppnått minst E i samtliga ämnen	98,7 %	100 %	År	Källa: Beslutsstöd
 Andel lärare på grundsärskolan med pedagogisk högskoleexamen	98,4 %	100 %	År	Källa: Skolverket Mätdatum 15 oktober 2017 Riket lå 16/17 = 84,3 %
 Genomsnittlig betygspoäng för elever på högskoleförberedande program folkbokförda i Skövde	15,3	15	År	Källa: Kolada Riket lå 17/18 = 14,8
 Genomsnittlig betygspoäng för elever på yrkesprogram folkbokförda i Skövde	13,7	15	År	Källa: Kolada Riket lå 17/18 = 13,2
 Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen med examen inom tre år, folkbokförda	81,3%	85 %	År	Källa: Kolada Riket lå 17/18 = 71,7 %
 Andel gymnasieelever med behörighet till högskola.	64 %	Årliga förbättringar	År	Källa: Kommunbladet Samtliga kommuner lå 17/18 = 73 %
 God miljö för utveckling och lärande på introduktionsprogrammen	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmätt - Självvärdering
 Anpassning av undervisningen på introduktionsprogrammen	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmätt - Självvärdering
 Andel elever i huvudmannens skolor som byter från ett introduktionsprogram till ett nationellt program		45 %	År	Inget resultat för 2018 ännu

Resultatmätning	Utfall	Målvärde	Periodicitet	Kommentar
 Andel elever som går mer än ett år på IM	52%	40 %	År	Egen statistik 123 elever (IM elever i åk 2 - 4) av 235 (alla IM elever) lå 17/18
 Total andel medarbetare med pedagogisk högskoleexamen i gymnasieskolan	84,1%	85 %	År	Källa: Skolverket Mätdatum 15 oktober 2017 Riket lå 16/17 = 78,4 %
 Barn och elevers ansvar, delaktighet och inflytande	I stora drag	I stora drag uppfyllt	År	Processmått – Självvärdering
 God miljö för utveckling och lärande på gymnasieskolan	Helt	Helt uppfyllt	År	Processmått - Självvärdering
 Anpassning av undervisningen på gymnasieskolan	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmått - Självvärdering
 Andel elever som fullföljt ett fullständigt nationellt program på gymnasieskolan	100 %	90 %	År	Källa: Beslutsdöd Totalt 16 avgångselever - 16 elever uppnådde minst 2 500 p, lå 2017/2018
 Andel elever på gymnasieskolan som arbetar eller studerar efter slutförd utbildning	100%	100 %	År	Egen statistik Totalt antal elever 8 - antal elever i arbete eller studier v 36 = 8 elever
 Andel lärare med pedagogisk högskoleexamen på gymnasieskolan	85,1 %	100 %	År	Källa: Skolverket Mätdatum 15 oktober 2017 Riket lå 16/17 = 82,5 %
 Skolan ger eleverna underlag för framtida studie- och yrkesval	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmått - Självvärdering
 Andel inskrivna ungdomar inom Aktivitetsansvaret, exklusive IM, som är i sysselsättning	54 %	85 %	Brutet år	Egen statistik Den 31 december 2018 - 61 ungdomar av totalt 112 (exkl. IM) = 54 % Den 30 juni 2018 - 77 ungdomar av totalt 126 (exkl. IM) = 61 %

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
 Kartlägga processen kring förskolans/skolans värdegrundsuppdrag Syfte/effekt Säkerställa likvärdighet, rättssäkra rutiner och dokumentation i arbetet med trygghet och studiero samt åtgärder mot kränkande behandling.	2018-01-01	2019-04-30
Kommentar Kartläggningen av processen är inte påbörjad men förväntas starta under våren 2019.		
 Ta fram och implementera modell för kompetensutveckling för medarbetare på fritidshemmet Syfte/effekt Relevant kompetensutveckling för att utveckla professionen på fritidshemmet	2017-04-24	2018-06-30
Kommentar En kompetensutvecklingsplan för medarbetare på fritidshem har tagits fram. Kompetensutvecklingsinsatser har genomförts bl. a utifrån lärmodulen. Utbildningen har upplevts som relevant och bidragit till att utveckla professionen på fritidshemmen.		
 Implementering av ny lärplattform Syfte/effekt En rättssäker dokumentation av elevernas kunskapsutveckling, extra anpassningar och särskilt stöd	2018-01-01	2018-12-31
Kommentar Implementeringen av den nya lärplattformen pågår. Utbildningsinsatser för handledare, medarbetare, chefer och verksamhetsadministratörer inom samtliga skolor har genomförts och fortgår löpande. Ett stödmaterial för elevdokumentation är framtaget för lärare. För specialpedagogerna finns ett stödmaterial kring processen särskilt stöd. Ytterligare tid för implementering krävs dock och aktiviteten är förlängd till den 30 juni 2019.		
 Ta fram en sektorsövergripande Barn och elevhälsoplan Syfte/effekt Att tydligt beskriva barn och elevhälsans stödjande uppdrag och roll samt vara en grund för en adekvat organisation av barn och elevhälsan	2018-01-01	2019-12-31
Kommentar Arbetet med att ta fram en sektorsövergripande Barn och elevhälsoplan pågår och den övervägande delen av arbetet är klart. Barn och elevhälsan har tagit fram uppdragsbeskrivningar för de olika professionerna och ett implementeringsarbete är planerat. Samverkan mellan dessa professioner är en viktig del i Barn och elevhälsoplanen. Färdigställandet av planen är dock beroende av den planerade kartläggningen av värdegrundsarbetet. Aktiviteten avslutas och följs fortsättningsvis upp på sektorsnivå.		
 Utreda möjligheten att starta en central kompetensgrupp för barn i behov av särskilt stöd Syfte/effekt Säkerställa att alla barn och elever i Skövde kommun får en likvärdig utbildning i tillgängliga lärmiljöer	2018-01-01	2018-12-31
Kommentar Utredningen har inte genomförts. Implementering av processen Barn och elevers väg mot utbildningens mål och kartläggningen av värdegrundsuppdraget behöver genomföras innan detta arbete kan starta.		

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p> Ta fram rutiner för registrering och uppföljning av studiehandledning på modersmålet</p> <p>Syfte/effekt Säkerställa att elever på grund- och gymnasieskolan i behov av studiehandledning på modersmål får det</p> <p>Kommentar Mottagnings- och modersmålsenhetens arbete med att ta fram rutiner för registrering och uppföljning av studiehandledning på modersmålet har inte kunnat genomföras fullt ut. För grundskolan finns rutiner framtagna och uppföljning har genomförts. Gymnasieskolans elever har dock inte kunnat registrerats då oklarheter har funnits kring ansvar och roller. I den nya lärplattformen finns möjlighet att registrera om eleven fått studiehandledning eller ej.</p>	2017-04-24	2018-06-30
<p> Utreda hur stor andel av nämndens budget som bör avsättas för socioekonomisk kompensation</p> <p>Syfte/effekt Ökad likvärdighet inom och mellan skolor</p> <p>Kommentar Nämndens resursfördelningsmodell reviderades inför 2019. Som grund för fördelning av medel för social faktor används fortsättningsvis det socioekonomiska index som Skolverket tagit fram för samtliga grundskolor. Del av statsbidraget Likvärdig skola kommer att användas för att förstärka medel för social faktor. Statsbidraget kommer även till del användas till ett extra bidrag för nyanlända i åk 4-9.</p>	2018-01-01	2018-12-31
<p> Etablering av årskurs 7 - 9 i Ryd</p> <p>Syfte/effekt Säkerställa tillgång till elevplatser för elever i årskurs 7 -9</p> <p>Kommentar Barn och utbildningsnämnden fattade den 20 december 2018 beslut om att Rydskolans högstadium ska stängas i samband med vårterminens slut år 2020. Nämnden beslutade även att inte ta in några åk 7 elever inför läsåret 2019/2020 samt att de elever som höstterminen 2020 skulle gått åk 9 på Rydskolan erbjuds en annan högstadieskola.</p>	2017-01-01	2018-12-31
<p> Utreda framtida årskurs 7-9 organisation</p> <p>Syfte/effekt En effektiv och ändamålsenlig organisation för årskurs 7-9</p> <p>Kommentar Utredningen av framtida organisation av åk 7-9 ingår i skolutredningen som ska redovisas för nämnden i november 2018.</p>	2018-01-01	2018-10-01
<p> Fördjupad analys av en framtida flytt och ihop byggnad av förskolorna Hästhoven och Grimman</p> <p>Syfte/effekt En effektiv och lokaloptimerad förskoleorganisation i området Stöpen/Frösve</p> <p>Kommentar Utredningen av framtida organisation för förskolorna i Stöpen ingår i skolutredningen som ska redovisas för nämnden i januari 2019.</p>	2018-01-01	2018-08-10
<p> Utreda framtida organisering av barnomsorg på obekvämtid</p> <p>Syfte/effekt En effektiv och ändamålsenlig organisation av verksamheten</p> <p>Kommentar Utredningen är genomförd och nämnden fattade beslut om att bibehålla verksamheten så som den är organiserad idag.</p>	2018-01-31	2018-07-31

Mål:

3.2 Skövde ska utvecklas mot att vara en ledande kommun i skolutveckling

◆ Kommer delvis uppfyllas/Delvis uppfyllt

Strategier för att nå målet

- * Inom för-, grund- och gymnasieskolan är utvecklingen inom ämnesområdena teknik, naturvetenskap och matematik särskilt prioriterade
- * Vi har en väl fungerande integration
- * I Skövde kommun finns det fler huvudmän inom förskolan
- * Vi har stärkt samverkan mellan skol och arbetsliv ytterligare
- * Vi har ett ökat entreprenörskap inom samtliga skolformer
- * Vi har utvecklade verktyg för att nå högre resultat och måluppfyllelse
- * Samtliga medarbetare arbetar aktivt med omvärldsbevakning och tar del av ny teknik och forskning
- * Vi har ett ökat internationellt engagemang

Analys

Systematiken för planering och uppföljning av verksamheten, från enhets- till huvudmannanivå, är implementerad i hela organisationen. Kvalitetsdialoger mellan avdelningschef och förskolechef/rektor, utifrån resultat och analys i SVEP Årsrapport, är ett framgångsrikt arbetssätt som bidrar till ett ökat fokus på kvalitetsutveckling. Skolverkets stöd till några av grundskolans enheter inom konceptet *Samverkan för bästa skola* har ökat rektors förståelse för vikten av att analysera enhetens resultat och vidta adekvata åtgärder. Överspridningen av erfarenheter och goda exempel för att stödja utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet på alla enheter behöver fortsätta.

Barn och elevhälsans arbete med att, tillsammans med förskolan/skolan, utveckla ett processororienterat och likvärdigt arbetssätt inom sektorn är på god väg. Uppföljningen av de processororienterade arbetssätten för anpassningar och särskilt stöd underlättas av strukturen i den nya lärplattformen.

Lärplattformen förväntas även bidra till en ökad intern kontroll med en mer rättssäker dokumentation av elevernas kunskapsutveckling.

Alla resultatmätningarna visar att målet är uppfyllt men den sammanvägda bedömningen är ändå att målet inte kan anses som helt uppfyllt. Fortsatta åtgärder behöver bland annat vidtas för att öka den digitala kompetensen inom sektorn.

Bedömningen är att målet delvis är uppnått.

Resultatmätning	Utfall	Målvärde	Periodicitet	Kommentar
➔ Systematiskt kvalitetsarbete i förskolan	I stora drag	Helt uppfyllt	År	Processmått – Självvärdering
➔ Systematiskt kvalitetsarbete i skolan	I stora drag	I stora drag uppfyllt	År	Processmått – Självvärdering
➔ Andel gymnasieelever, folkbokförda, som studerar med inriktning mot naturvetenskap, teknik och matematik.	14,5 %	Årliga förbättringar	År	Egen statistik 248 elever av 1708 elever
➔ Antal UF-företag (ung företagsamhet) på gymnasieskolan	47 st	Årlig ökning	År	Egen statistik

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p> Följa upp arbetet kring Samverkan för bästa skola</p> <p>Syfte/effekt Utveckla utbildningen för att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten inom och mellan skolor</p> <p>Kommentar De skolor som deltar i Samverkan för bästa skola har genomfört en nulägesanalys bl a av enhetens resultat och utifrån det tagit fram åtgärdsplaner. Karlstads universitet har startat insatser utifrån åtgärdsplanerna exempelvis processledarutbildning och handledning till rektorer och skolornas utvecklingsgrupper.</p>	2018-01-01	2019-06-30
<p> Överspridning av resultat och lärdomar från Samverkan för bästa skola</p> <p>Syfte/effekt Stärka rektorernas och huvudmannens förmåga att utveckla utbildningen för att förbättra elevernas kunskapsresultat samt öka likvärdigheten inom och mellan skolor.</p> <p>Kommentar Kunskapen kring att göra Nulägesanalyser enligt Skolverkets koncept ska spridas till alla grundskoleenheter. Ambitionen är att alla skolor ska genomföra en förenklad variant under våren i syfte att få underlag för beslut om åtgärder/aktiviteter inför nästa läsår. Aktiviteten avslutas och följs fortsättningsvis upp på sektorsnivå.</p>	2017-11-01	2019-06-30
<p> Ta fram lokala strategier för digitalisering</p> <p>Syfte/effekt Barn och elever ges goda förutsättningar att utveckla digital kompetens</p> <p>Kommentar Uppdraget är inte påbörjat, men planeras starta under februari 2019. När Skövde kommuns digitaliseringsstrategi är klar ska sektors lokala strategi stämmas av med kommunens övergripande strategi. Denna aktivitet avslutas i samband med att uppdraget förtydligas. Ny aktivitet: <i>Ta fram en sektorsövergripande plan för digitalisering.</i></p>	2018-01-01	2019-06-30
<p> Kompetensutveckla förskolechefer/rektorer i att leda digitalisering</p> <p>Syfte/effekt Säkerställa att barn och elever ges goda förutsättningar att utveckla digital kompetens</p> <p>Kommentar Samtliga förskolechefer och rektorer har deltagit i Skolverket kompetensutvecklingsinsats "Leda digitalisering", där det kollegiala lärandet har varit grunden. En plan för det fortsatta arbetet är påbörjad. Aktiviteten avslutas och följs fortsättningsvis upp på sektorsnivå.</p>	2018-01-01	2018-12-31
<p> Utreda spetsutbildningen i matematik</p> <p>Syfte/effekt Få underlag till beslut om fortsatt spetsutbildning</p> <p>Kommentar Utredningen av spetsutbildningen, som bedrivs på Helenaskolan i samarbete med gymnasieskolan, presenteras för nämnden i november 2018. Både grundskolan och gymnasieskolan är överens om att matematiksatsning bra och värdefull för eleverna samt att utbildningen behöver finnas kvar på Helenaskolan. När eleverna fortsätter till gymnasieskolan medför satsningen dock schematekniska och ekonomiska utmaningar. Genomförandet behöver genomlysas ytterligare så att gymnasieskolan kan planera för framtida organisation.</p>	2017-10-27	2018-10-31

4 Uppföljning av ekonomi

4.1 Ekonomisk utveckling

4.1.1 Nämndens resultat

Verksamhet	Intäkt 2018	Kostnad 2018	Netto 2018	Budget 2018	Budget-avvikelse	Netto 2017	Netto 2016
Förskola	-27 205	355 143	327 938	334 566	-6 628	310 656	273 125
Grundskola inkl. förskoleklass, fritidshem och grundsärskola	-23 231	599 806	576 575	548 750	27 825	571 205	539 208
Gymnasium inkl. gymnasiesärskola och introduktionsprogram	-124 204	315 481	191 277	191 638	-361	183 664	185 234
Intern styrning och stöd	-23 699	97 690	73 991	66 604	7 388	33 847	41 512
Demografikompensation			-10 800	0	-10 800	-6 580	-851
Lönekompensation			-4 912		-4 912		
Summa	-198 339	1 368 120	1 154 070	1 141 558	12 512	1 092 792	1 039 930

4.1.2 Kommentarer till resultat

Kommentarer till resultatet

Sammanfattning

Barn och utbildningsnämndens resultat för året visar på ett underskott om 12,5 miljoner kronor vilket motsvarar 1,1 % av kommunbidraget. Underskottet avser främst ökade kostnader för grundskolans enheter, högre kostnader för bidrag till enskilda huvudmän för grundskolan samt högre kostnader för tilläggsbelopp. Flera grundskoleenheter som har tappat elever jämfört med föregående läsår har haft det svårt att nå en budget i balans. När det gäller tilläggsbelopp är det till största del kostnaden för elever i förskoleklass, fritidshem och grundskola på kommunens egna enheter som ökat jämfört med föregående år. Jämfört med prognosen i tertial 2 är det främst kostnaden för tilläggsbelopp som blivit högre än beräknat.

Förskola

Resultatet jämfört med budget för förskolan visar på ett överskott om 6,6 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen avser främst den centrala resursfördelningen (2,3 mnkr) och ett positivt resultat för förskolans enheter (3,7 mnkr). Under våren visar utfallet att det i snitt varit 23 fler 1-3 åringar än planerat och 80 fler 4-5 åringar. Motsvarande siffror för hösten visar att det är färre 1-3 åringar men fler 4-5 åringar än budgeterat.

Förskole enheternas positiva resultat beror till stor del på att kötrycket under våren har varit högt och flertalet förskolor fick därför ett utökat uppdrag. Enheter som har färre än fyra avdelningar, i dagsläget åtta enheter, har dock haft svårigheter att klara sig på tilldelade medel. Det är kostsamt att schemalägga personal under hela dagen när det är färre personer att fördela tiden på. Rekryteringen av förskollärare är fortsatt svår och flera enheter uttrycker oro för framtiden då antalet förskolor ökar. Under året har fem förskolor beviljats bidrag från Skolverket för minskade barngrupper, totalt 3,5 miljoner kronor.

Grundskola inkl. förskoleklass, grundsärskola och fritidshem

Avvikelsen för den centrala resursfördelningen är ökade kostnader på 7 miljoner kronor, inklusive schablonbidrag för asylsökande. Avvikelsen beror till del på att det är fler elever än planerat för grundskola och fritidshem, både för våren och hösten. Kostnaden för de ökade elevvolymerna täcks till del av den extra tilldelning nämnden fått (demografikompensation) då det har varit fler folkbokförda barn/elever än nämnden fått medel för i budgetskedet. För nybyggda objekt, Trädgårdstadens skola och Billingseskolan, blev hyreskostnaden drygt 2 miljoner kronor lägre än budgeterat. Intäkterna för fritidshemsavgifter blev 1,8 miljoner kronor högre än budgeterat då det varit fler barn inskrivna på fritidshemmen än planerat.

Kostnaden för interkommunala elever och bidrag till enskilda huvudmän blev 8,7 miljoner kronor högre än budgeterat då antalet elever som valt en fristående skola är fler än beräknat för årskurserna 7 och 8. I denna avvikelse ingår även

ca 0,8 miljoner kronor som avser extra utbetalning till enskilda huvudmän eftersom kommunens enheter uppvisar underskott.

Grundskolans enheter uppvisar ett underskott på 15 miljoner kronor. De statliga medlen avser 2018 och har använts till insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling. Underskotten är störst på små enheter och för årskurserna 4-6 och 7-9. Samtliga fem högstadieskolor uppvisar underskott. Orsakerna till underskotten har främst varit högre personalkostnader än beräknat. Flera enheter med underskott uppger också att ett ökat antal elever har behov av assistenter eller andra särskilda insatser. Enheterna har haft svårt att göra en långsiktig planering då elevernas rörlighet har ökat i samband med etablering av fristående verksamhet. Den ökade rörligheten kräver att åtgärder vidtas även under pågående läsår för att få en ekonomi i balans. Flera av enheterna som uppvisar underskott visar dock på en positiv utveckling jämfört med bokslut 2017. Flera av de planerade åtgärderna för att få en ekonomi i balans har genomförts i samband med läsårsskiftet vilket givit en halvårseffekt för 2018 och förväntas få full effekt år 2019. Avdelningschefen för grundskolan har under våren haft uppföljningsmöten varje månad med sina enhetschefer för att följa den ekonomiska utvecklingen.

Gymnasium inkl. gymnasiesärskola och introduktionsprogram

Utfallet jämfört med budget visar på en budget i balans. Intäkter för elever från andra kommuner har varit drygt 3 miljoner kronor högre än budgeterat för gymnasieskolan och 4 miljoner kronor högre för gymnasiesärskolan. Intäktsökningen beror främst på en högre intäkt per elev än beräknat. Kostnaden för busskort har varit drygt 1 miljon kronor högre än budgeterat vilket är en ökning på ca 20 %.

Gymnasium Skövdes enheter uppvisar ett underskott på 6 miljoner kronor. Av underskottet avser drygt 2 miljoner kronor Introduktionsprogrammen där bidrag från Migrationsverket varit betydligt lägre än beräknat då flera elever blivit uppräknade i ålder. När det gäller de nationella programmen beror underskottet på högre personalkostnader och att det totalt sett varit färre elever än beräknat.

Intern styrning och stöd samt gemensamma verksamheter

Utfallet jämfört med budget visar på ökade kostnader om 7,3 miljoner kronor. Den största avvikelser avser tillägsbelopp för elever med extraordinära stödbehov, som blev 11 miljoner kronor högre än budgeterat. Främst är det elever i förskoleklass, fritidshem och grundskola på kommunala enheter som genererat högre kostnader jämfört med föregående år. Mottagning och modersmålsenheten uppvisar ett underskott om 0,8 miljoner kronor vilket i sin helhet avser studiehandledning på modersmål för grundskolan. Övriga gemensamma verksamheter visar endast mindre avvikelser. I underskottet ingår även ca 0,5 miljon kronor som avser kvarvarande personal- och hyreskostnader för genomförda effektiviseringsåtgärder 2018. Samtliga beslutade åtgärder har genomförts och full ekonomisk effekt uppnås 2019. Den slutliga fördelningen av statsbidrag för maxtaxa visar på en positiv avvikelse på 0,5 miljoner kronor och schablonbeloppet från Migrationsverket för etablering blev 2,8 miljoner kronor högre än beräknat.

4.1.3 Utfall investeringar

Utfall investeringar bokslut

(tkr)	Helårsprognos 2018-08-31	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse mellan budget och utfall
Inventarier	33 900	40 900	19 278	21 622
Summa investeringar	33 900	40 900	19 278	21 622

Utfallet för 2018 är lågt jämfört med budget och prognos. Till del beror det på att samtliga inköp av inventarier till Trädgårdsstadensskola, 10 miljoner kronor, och Billingeskolan, 6 miljoner kronor, inte är helt genomförda då inköpen sker i etapper utifrån när lokalerna börjar användas. Kvarvarande investeringsmedel för dessa objekt kommer att flyttas över till 2019 då resterande inköp kommer att genomföras. För gymnasiet del har inköp av en lastbil till fordonsprogrammet transport, 0,9 miljoner kronor, blivit försenat och även dessa medel kommer att föras över till 2019. Avsatta medel för inventarier till Fjärilskolan, 6 miljoner kronor, aviserades redan i tertiäl 1 att de inte kommer att användas då projektet har skjutits på framtiden.

5 Uppföljning av intern kontrollplan

5.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Fokus för årets arbete med intern kontroll har, som föregående år, varit att prioritera och kartlägga sektorns gemensamma processer. Arbetet med rutiner för att tidigt identifiera barn och elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd fortgår. Den nya lärplattformen kommer att vara ett processtöd för rektorer, lärare och elevhälsans professioner gällande rutiner och dokumentation.

Under året har två granskning genomförts enligt plan. Resultatet av granskningarna visar vissa avvikelser, se kommentarer under avsnitt 5.2. Arbetet med åtgärderna i den interna kontrollplanen för året har till stor del genomförts enligt plan men en åtgärd är påbörjad men ännu inte slutförd och en åtgärd har inte påbörjats. Se kommentarer under avsnitt 5.3.

Arbetet med intern kontroll dokumenteras i sin helhet i modulen *Intern kontroll* i Stratsys. I enheternas årsrapport används verktyget *Checklista* som en del av det interna kontrollarbetet för några av sektorns löpande kontroller.

5.2 Granskningar

Nedan redovisas de granskningar som fastställts i internkontrollplanen.

Process/Rutin	Risker	Granskning
Anmälan om kränkande behandling	Anmälan om kränkande behandling utreds inte	 Avvikelse Att rutin för kontroll av kränkingsärenden efterlevs Beskrivning av granskning Att löpande kontroll genomförs Kommentar Iakttagelse: Samtliga avdelningar följer upp antalet anmälda kränkningar i SVEP - Årsrapport. Det är endast avdelning grundskola som kommenterat resultatet, angett avslutade ärenden, analyserat resultatet och tagit fram förslag på åtgärder. Bedömning: Uppföljningen genomförs enligt rutinen för den löpande kontrollen men resultatet av uppföljningen analyseras inte av alla avdelningar. Det är svårt att bedöma om det på avdelning förskola och gymnasie- gymnasiesärskola har vidtagits några åtgärder då det inte redovisats i SVEP-Årsrapport. Slutsats: Uppföljningen genomförs till del enligt rutinen. För att tydliggöra vikten av att även analysera resultatet och vid behov vidta åtgärder borde det läggas in en egen rubrik med stödfrågor i SVEP - Årsrapport .
Diarieföring	Elev får inte det stöd som den har rätt till	 Ingen avvikelse Att rutin gällande åtgärdsprogram efterlevs. Beskrivning av granskning Att löpande kontroll genomförts i samband med SVEP kvartalsrapport 1.

Process/Rutin	Risker	Granskning
		<p>Kommentar</p> <p>Iakttagelse: Den löpande kontrollen har genomförts i samband med SVEP- Årsrapport, inte kvartalsrapport 1.</p> <p>Avdelning grundskola - grundsärskola: 20 enheter har svarat ja, en har svarat delvis och två enheter har inte svarat. Den enhet som svarade delvis har angett att specialpedagog går igenom och uppdaterar alla åtgärdsprogram för att minska felkällor. En enhet har inte svarat på någon av frågorna i avsnittet intern kontroll. Ryds högsta-dium hade inte någon verksamhet vid tidpunkten då frågan skulle besvaras.</p> <p>Avdelning gymnasie- och gymnasiesärskola: Samtliga enheter har svarat ja.</p> <p>Bedömning: Bedömningen är att kontrollen har genomförts enligt rutinen förutom att tidpunkten för kontrollen flyttats från SVEP kvartal 1 till SVEP-Årsrapport. Endast två av 31 enheter har avvikande svar och den som inte har svarat alls har troligtvis missat hela avsnittet intern kontroll i rapporten.</p> <p>Slutsats och rekommendation: Slutsatsen av granskningen är att den löpande kontrollen genomförs enligt rutin. Rekommendationen är att vid nästa granskning även genomföra stickprov på ett antal enheter. Den löpande kontrollen bör även uppdateras så att tidpunkten när kontrollen genomförs stämmer överens med rutinen.</p>

5.3 Åtgärder

Nedan rapporteras de åtgärder som beslutats i internkontrollplanen. Åtgärderna syftar oftast till att ta fram och implementera en rutin eller löpande kontroll för att säkra processen och minimera identifierade risker.

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
Anpassning/särskilt stöd	Eleven får inte studiehandledning på modersmål som den har rätt till	<p>☒ Ta fram löpande kontroll för att minimera risker</p> <p>Beskrivning av åtgärd Hur ser rutinen för att fånga upp elever som har rätt till modersmålsundervisning ut idag? Vem är ansvarig och hur följs det upp.</p> <p>Kommentar Det finns rutiner för hur elever som har rätt till modersmålsundervisning fångas upp, men av granskningen framkommer det att den inte är tillräckliga för vissa elevgrupper. En gemensam rutin som är dokumenterad och väl förankrad i verksamheten saknas. En av de rutiner som inte fungerar fullt ut är övergången från förskola till förskoleklass. Rektor har ansvaret men skolorna gör olika beroende på vem som är rektor och det är oklart vem som gör vad. Elever som har rätt till modersmålsundervisning kan missas. I en kommande skolstartstjänst, där man som vårdnadshavare varje år lämnar uppgifter om sitt barn, skulle önskemål om modersmålsundervisning kunna anges. Skolstartstjänsten skulle kunna vara en hjälp</p>	2018-01-01	2018-10-31

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
		<p>att fånga upp elever som har rätt till modersmålsundervisning. Kontakt kommer att tas av MME med ansvarig för skolstartstjänsten för att undersöka vad som är möjligt i den nya e-tjänsten.</p> <p>En annan rutin som inte är tydlig är den för elever med finska som modersmål och som haft språkstöd på förskolan. Det är otydligt vem som gör vad gällande e-tjänsten och blanketten. Idag är det olika mottagare av informationen från e-tjänsten och blanketten och elever kan missas. MME tar kontakt med samordnare av finska förvaltningsområdet för att undersöka vad de kan göra annorlunda och för att tydliggöra rutinen.</p> <p>För att kunna ta fram en löpande kontroll måste rutinerna först ses över och möjligheter i skolstartstjänsten undersökas.</p>		
	Elever folkbokförda i Skövde som genomför sin utbildning i annan kommun eller hos enskild huvudman får inte det stöd de har rätt till	<p> Ta fram rutin för uppföljning</p> <p>Beskrivning av åtgärd Det behövs en rutin för uppföljning av elever folkbokförda i Skövde kommun som genomför sin utbildning i annan kommun eller hos enskild huvudman.</p> <p>Kommentar Arbetet med att kartlägga processen är till stora delar avslutad men framtagandet av rutiner för uppföljning är ännu inte klart. Åtgärden förlängs till mars 2019.</p>	2018-01-01	2019-03-31
Undervisningstid/schemaläggning	Elever får inte den undervisningstid de har rätt till enligt timplan och garanterad undervisningstid	<p> Ta fram rutin för registrering av inställda lektioner</p> <p>Beskrivning av åtgärd Det finns i dagsläget ingen gemensam rutin för registrering eller uppföljning av inställda lektioner.</p> <p>Kommentar Aktiviteten är inte påbörjad och bör förlängas under första halvåret 2019. Någon form av samlat systemstöd för dokumentation av inställda lektioner är önskvärt.</p>	2018-01-01	2019-06-30
Behöriga lärare	Lärare undervisar i ämnen de inte har behörighet i	<p> Dokumentation av tjänstefördelning</p> <p>Beskrivning av åtgärd I nuläget dokumenteras inte lärarnas tjänstefördelning på ett enhetligt sätt. Detta gör det svårt att kontrollera att lärare är behöriga för de ämnen de undervisar i.</p> <p>Kommentar Samtliga grundskoleenheter använder det digitala systemet Resursplanering skola för dokumentation av tjänstefördelning, kontroll av lärarbehörigheter och att enheten lägger ut antal timmar per ämne enligt</p>	2016-01-01	2017-12-31

Process/Rutin	Risker	Åtgärder	Startdatum	Slutdatum
		gällande timplan. Systemet kan i nuläget inte användas av gymnasiet där tjänstefördelningen dokumenteras i Nova Schem.		
Tillgång till förskola och skola	Elever genomför inte sin gymnasieutbildning	☒ Revidering av rutiner för uppföljning av elever som hoppar av sin gymnasieutbildning	2018-01-01	2018-11-30
		Beskrivning av åtgärd Översyn av befintliga rutiner för uppföljning av elever som hoppar av sin gymnasieutbildning. Om möjligt lägga in en löpande kontroll i rutinen.		
		Kommentar Uppföljning av studieavbrott för elever på gymnasieskolan sker via blanketten <i>Studieavbrott - anmälan</i> . Blanketten ska fyllas i av fyra parter: elev/vårdnadshavare, studie- och yrkesvägledare, mentor samt rektor och tillämpas efter omvalsperiodens slut den 15 september till läsårets slut. Eleven ska uppge skäl till studieavbrottet under rubrikerna "Byte till annan skola" alternativt "Annan orsak". Ifylld blankett hanteras av verksamhetsadministratör och uppgift om orsak till avbrottet registreras i Procapita. Kopia av ifylld blankett skickas till Aktivitetsansvaret i elevens hemkommun. I rektors resultatuppföljning finns ett mått kring antalet studieavbrott på resp. program. Sammanställningen av diarieförda studieavbrott visar att orsak till studieavbrott endast anges på 30 av totalt 120 anmälningar (lå 17/18). Vid en övergripande genomgång framgår även att ca 30 procent av blanketterna är ofullständigt ifyllda. Att orsak till elevens studieavbrott anges är mycket viktigt för att kunna vida förebyggande åtgärder, vilket behöver kommuniceras med berörda. Blanketten kan utvecklas så att orsaker till studieavbrott kopplas till utbildningsrelaterade orsaker. Dock behöver vi avvakta detta tills projektet <i>En skola för alla</i> har tagit fram förslag på insatser/rutiner för att förebygga frånvaro.		

6 Framtiden

Kompetensförsörjning

Enligt beräkningar från SCB kommer Sverige att sakna 80.000 behöriga lärare år 2035. I Skövde kommun är det svårt att rekrytera lärare inom samtliga skolformer. Psykologer och studie- och yrkesvägledare är andra svårrekryterade befattningsgrupper. Förutom en växande verksamhet står kommunen inför stora pensionsavgångar, framförallt inom yrkesgrupperna barnskötare, förskollärare och lärare grundskolans tidigare år. Den nya lärarutbildningen som är förlagd till Högskolan i Skövde förväntas bidra till en förbättrad möjlighet att rekrytera behöriga lärare. Det ökade antalet lärarstudenter från andra lärosäten som gör sin verksamhetsförlagda utbildning i Skövde kan också ge positiva effekter för kompetensförsörjningen.

Kommunen behöver dock fortsatt attrahera och rekrytera fler lärare, men också bedriva ett målinriktat arbete för att behålla redan anställda. Utvecklings- och karriärmöjligheter, arbetsmiljö och lön är faktorer som påverkar hur attraktiv Skövde kommun är som arbetsgivare.

I takt med att konkurrensen om behöriga lärare ökat har även löneläget höjts. Tillskottet som staten har tillfört kommunerna, i form av riktade statsbidrag för karriärtjänster och lärarlönelyft, är positivt för kommunen men gör verksamheterna beroende av bidrag från staten.

Digitalisering/Teknikutveckling

I början av 2018 tog Utbildningsdepartementet beslut om en *Nationell digitaliseringsstrategi* för skolväsendet och inför läsåret 2018/2019 trädde förändringar i styrdokumenterna för grund- och gymnasieskolan i kraft. Förändringarna i läro-, kurs- och ämnesplaner ska bidra till att eleverna utvecklar kunskap och förmåga att verka i ett digitaliserat samhälle. För att säkerställa lärarnas förmåga att genomföra undervisning utifrån förändringarna i styrdokumenterna har olika fortbildningar, bland annat inom programmering, genomförts både på grund- och gymnasieskolan. Förändringarna kommer att kräva både förändrade arbetssätt och ökad tillgång till digitala verktyg.

Ojämlighet – socioekonomiska skillnader

Skillnaderna mellan olika elevgrupper samt mellan pojkar och flickors skolresultat är fortsatt stora. Skolinspektionen ser exempel på stora variationer inom och mellan skolor vilket innebär bristande likvärdighet i utbildningen. Förskolan och skolan i Skövde har en viktig roll att kompensera för barn och elevers olika socioekonomiska bakgrunder. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet behöver huvudman och rektor i sin nulägesanalys även ha fokus på likvärdigheten.

Reviderad läroplan för förskolan

Vid halvårsskiftet 2019 träder en ny reviderad läroplan för förskolan i kraft. Digital kompetens skrivs in och förskollärarens uppdrag och ansvar förtydligas. Läroplanen har även ett barnrättsperspektiv, ett funktionshinderperspektiv och beaktar de nationella minoriteternas rättigheter.

Gymnasieutredningen – En gymnasieutbildning för alla

Regeringen vill att fler elever ska påbörja och fullfölja en gymnasieutbildning och föreslår därför en rad förbättringar för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Preparandutbildningen och Programinriktat individuellt val ersätts av Programinriktat val från 1 juli 2019. Programinriktat val syftar till att elever ska få en utbildning som är inriktad mot ett visst nationellt program och ska så snart som möjligt kunna antas till det nationella programmet. Det nationella program som utbildningen är inriktad mot kan vara både ett yrkesprogram eller ett högskoleförberedande program. Konsekvenserna av förändringen för Skövde och Utbildning Skaraborg är i nuläget inte helt klarlagda.

Effektivare verksamhet

Kartläggningen av sektors processer bidrar till gemensamma, rättssäkra och effektiva arbetssätt. Utifrån att hela organisationen berörs är implementeringsarbetet viktigt och omfattande. För att kunna öka måluppfyllelsen behöver sektor barn och utbildning i högre grad använda metoder för förbättring av processer och system.

7 Analys av antagen Strategisk plan med budget

Nämnd	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Barn och utbildningsnämnden	1 207 871	1 213 766	1 228 525

Demografi

Omfattningen av barn och utbildningsnämndens verksamhet för åren 2020 och 2021, utifrån kommunens befolkningsprognos, visar på volymökningar för samtliga åldersgrupper. Den största volymökningen finns i grundskolan från förskoleklass upp till årskurs 9 där ökningen under perioden är ca 280 barn. Barn i förskoleålder, 1 - 5 år, ökar med ca 150 barn under perioden och antalet ungdomar i åldern 16 - 19 år ökar med ca 130. Förändringar gällande volymer av barn och elever får nämnden ersättning för enligt gällande demografimodell.

Nuvarande ekonomiska läge

Det ekonomiska läget för nämnden är ansträngt och resultatet för 2018 visar på ett underskott om 12,5 miljoner kronor (för mer detaljer se avsnitt 4. Ekonomisk utveckling). Den största avvikelsen avser grundskolans enheter som uppvisar ett underskott om cirka 15 miljoner kronor. Grundskolan har under de senaste åren fått en svårare ekonomisk situation på grund av ökad konkurrens och minskade resurser och för 2018 uppvisar i princip samtliga enheter ett underskott. Prognosen för 2019 är att flertalet enheter måste fortsätta att vidta åtgärder under innevarande läsår och inför nästa läsår för att kunna nå en budget i balans. Svårast att få en ekonomi i balans är det för årskurs 4 - 6 och 7 - 9. När det gäller de lägre årskurserna har det varit något bättre eftersom det har gjorts riktade statliga och kommunala satsningar mot de lägre åldrarna. Något som försvårat situationen är att de riktade statliga satsningarna betalas ut under förutsättning att kommunen bibehåller eller höjer personaltäteten för de lägre åldrarna vilket minskar möjligheterna att effektivisera verksamheten. Under 2019 kommer ytterligare statsbidrag, Likvärdig skola, där Skolverket följer upp att kommunens egna kostnader per elev för undervisande personal och elevhälsa inte minskar.

Ekonomiska utmaningar 2020 - 2021

För att barn och utbildningsnämnden ska klara sitt uppdrag med de ramar som antagits i Strategisk plan med budget måste ytterligare åtgärder vidtas för att minska den totala kostnaden per barn/elev eller resurser tillföras. En analys av den nationella statistiken visar att Skövde kommun är kostnadseffektiva när det gäller barn och utbildningsnämndens

ansvarsområden. Kostnaden per barn/elev är lägre än riket och kommungruppen för samtliga skolformer. Även när det gäller standardkostnaden* för samtliga verksamheter ligger Skövde kommuns kostnader under den beräknade. När de olika kostnadsposterna granskas framkommer det att det framförallt är kostnader för pedagogisk personal som ligger lägre än riket och kommungruppen. Statistiken gällande personaltätheten i förskolan visar på en negativ trend och åtgärder behöver vidtas för att den inte ska försämrats ytterligare. Detta tyder på att det för att sänka kostnaden per barn/elev även kan komma att krävas mer strukturella förändringar i verksamheten för att få en så liten påverkan som möjligt på undervisningssituationen för barn och elever.

Kostnaden för bidrag till enskilda huvudmän på grundskolan (inkl. förskoleklass och fritidshem) har ökat de senaste åren. Kostnaden för 2018 blev 49 miljoner kronor (år 2015 15 miljoner kronor), prognosen för 2019 är 61 miljoner kronor och för 2020 75 miljoner kronor. Eftersom antalet elever som väljer en fristående grundskola har ökat med cirka 400 elever sedan 2015 och förväntas öka med minst 300 elever till under perioden 2019 - 2020 är det en utmaning för kommunen att planera verksamheten så effektivt som möjligt. Elever som väljer en friskola kommer från olika områden i kommunen och påverkar på så sätt elevunderlaget för flera av de kommunala skolorna.

Framtida behov

Tillgång till digitala verktyg

Barn och utbildningsnämnden har tagit beslut om en plan för Likvärdig tillgång till digitala verktyg som avser hårdvara och infrastruktur kopplat till den beslutade Nationell strategi för skolans digitalisering. (se även under rubrik 6. Framtid). Planen visar behovet av åtgärder och ökade resurser för att säkerställa likvärdig tillgång. Beräkningarna visar ökade kostnader på cirka 19 miljoner kronor vilket i dagsläget inte är finansierat. Den snabba teknikutvecklingen innebär dock nya möjligheter till alternativa hårdvarulösningar vilket på sikt skulle kunna minska den beräknade kostnaden med upp till 45 procent. Det är därför angeläget att kommunen utreder möjligheten att använda billigare hårdvarualternativ så att kostnadsökningen kan mildras. Även den interna kostnaden som debiteras verksamheten från IT-avdelningen per användare och arbetsplats borde genomlysas för att identifiera möjliga åtgärder för effektivisering.

Attraktiv arbetsgivare och strategisk kompetensförsörjning

För att attrahera behörig pedagogisk personal till Skövde kommun, samt behålla befintlig personal, i en ökad konkurrenssituation är det viktigt att bedriva ett aktivt arbete för att skapa ett starkt arbetsgivarvarumärke. Det är av stor vikt att sektorn kan erbjuda:

- Utvecklings och karriärmöjligheter – t.ex. behörighetsgivande studier på arbetstid.
- En verksamhet där lärare kan ägna sig åt kärnuppdraget, att undervisa eleverna. Det kräver en utökning andra yrkesgrupper lärarassistenter, mentorer och administrativ personal m.m.
- En satsning på det förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet. En god arbetsmiljö med medarbetare som trivs är grunden för en verksamhet där medarbetarna är goda ambassadörer för organisationen.

Lön spelar roll för att kunna attrahera behöriga och kompetenta lärare och ingångslönerna kan bli högre på grund av konkurrenssituationen på arbetsmarknaden. Det kan även finnas ett behov av att satsa på medarbetare på enheter som har svårt att rekrytera behörig personal.

**Den beräknade standardkostnaden är den kostnad som Skövde kommun skulle ha om man bedrev sin verksamhet på en genomsnittlig avgifts-, ambitions-, och effektivitetsnivå och med hänsyn taget till kommunens egna strukturella faktorer.*

7.1 Reinvesteringar/inventariebudget 2020-2022

	Behov 2020	Behov 2021	Behov 2022
Reinvesteringar	10 000	10 000	10 000
Inventarier projekt			
Ny förskola Trädgårdsstaden 2020	2 000		
Ny förskola 2021 Trädgårdsstaden		2 000	
Ny förskola 2022			2 500
Ombyggnad Helenaskolan	150		
Ombyggnad Frösve alt Björkbacken		2 000	
SUMMA	12 150	14 000	12 500